

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. De triplici hominum genere sub illis expressè symbolis, diligentuer
cavendo. Solum pietatis genus est, in re saluti adversa, suis esse
crudelem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

via ruina non est, & non offendes in lapides; nec credas te via laboriosa, ne ponas anima tua scandalum. RESISTO seductionibus oculorum, dicebat S. Augustinus, ne implicentur pedes mei quibus ingredier viam tuam: & erigo ad te invisibiles oculos ut tu ocellas de laqueo pedes meos.

10. Conf. 34.

Quando ipse actu & de facto eruentus esset oculus, ad evitandum vel unum peccatum, Expediret, inquit Dominus, ut unum membrorum deperires quamvis totum corpus perires: Quamvis magis cum sit tantum temperandus aspectus? Quod certe ipsi Ethnici docuerunt & fecerunt; Sancti vero Viri qui non fecerunt, sancti esse de-

Mat. 17.

sierunt. Disce aliorum exemplo sapere; disce & tuo qui nimis forsitan expertus es quantum ab oculo, à manu, & à pede inesset damni & detrimenti. Nec sanctior Davide, nec Samson fortior, nec Salomone potes esse sapientior. Memento semper quod Paradysi colonum de possessione sum mulier ejeceris. Sic apte S. Hieronymus.

Ep. I. ad Nepot.

Vide in 1. parte, Feria 6. Hebdomadae 4. in Adventu, ubi demonstratur:

Securior est Castitatis victoria fugiendo, quam pugnando.

FERIA TERTIA.
DE TRIPLICI HOMINVM GENERE
QUI HIS TRIBUS NOMINIBUS EXPRIMUNTUR,
OCVLO MANV, ET PEDE;
QUIQUE UT NOBIS SCANDALO ESSE
POSSUNT, ITA DEBENT A NOBIS
AMPUTARI SEU CAVERI.

Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum & proiice abs te.
Et si dextra manus tua; & si pes tuus te scandalizat, amputa illum.

Matth. 5. & 18.
Marci. 9.

VERITAS PRACTICA.

Solum pietatis genus est in re salutis adversa, suis esse crudelem.

RATIO EST, Quia quando agitur salus anima, quicumque illi sint quibuscum agitur, solum pietatis genus est, esse efficacem.

Sed in tali occurru, esse efficacem cum suis, perinde est ac illis esse crudelem.

Ergo solum pietatis genus est in re salutis adversa suis esse crudelem. Quod certe assenta est consideratione dignum.

I. PUNCTUM.

SANCTORUM Patrum is est communis sensus, ut his nominibus, oculo manu & pede, Parentes universim, Propinqui, affines & amici intelligantur. Non de membris cor-

poralibus loquitur sed de amicis, inquit sanctus Chrysostomus. In dextro oculo & manu, propinorum affectus intelligitur, ait sanctus Hieronymus: rursusque, omnis truncatur affectus & universa propinquitas amputatur, ne per occasionem pietatis, unusquisque credentium scandalis pateat.

Quia vero hi possunt esse in triplici genere ut sint superiores, æquales, vel inferiores, sic aptè exprimuntur his tribus membris; nempe Oculo, Superiores, ut Pater, Dominus, Magister: Manu, Æquales ut frater, cognati, socii, amici: Pede Inferiores ut filii, servi, discipuli.

Sunt autem nobis scandalo, quando sunt causa peccati, quando vel nimio affectu, cultu, respectu, & eorum denique consideratione omitimus bona quæ alioquin videmus agenda, vel committimus mala quæ alioquin non aude-remus. Quid tum igitur factu est opus?

erue

erue oculum & projice abs te, abscinde manum, & pedem amputa, id est, discede ab illis aut ab eorum cultu: ne ullo eorum affectu propterea pecces: nullo plane, & potius illis renunties: sicut jam pridem monuit Sapiens: *Ne pro his omnibus confundaris: & ne accipias personam ut delinquas. Quod sit tibi durum, impium & crudele videri.* Audi Divum Hieronymum: *Solum pietatis genus est in hac re, esse crudelem. Nempe ubi agitur animæ salus solum pietatis genus est esse efficacem, id est, totum illud adhibere quod est necessarium. Nonne id meretur salus animæ? Quam dabit homo commutationem pro anima sua? Cur alioquin dixisset Sapiens: Agonizare pro anima tua, & usque ad mortem certare pro iustitia? Quantum laborat homo, ait S. Augustinus, quando mors imminet, fugiendo, latendo quidquid habet dando, & se redimendo, laborando, cruciatus molestiasque sustinendo, medicos adhibendo, & quidquid aliud homo potest? si ergo labore tanto, tanto conatu, tantis impensis, tanta instantia, tanta vigilantia, tanta cura agitur ut aliquando plus vivatur: quomodo agendum est ut semper vivatur? Et, si prudentes dicuntur qui omnibus modis agunt ut differant mortem, & vivant paucos dies, ne perdant paucos dies; quam stulti sunt qui sic vivunt, ut perdant diem æternum? Vellesne ex his esse stultis?*

II. PUNCTUM.

SED in tali occurso esse efficacem cum suis, perinde est ac illis esse crudelem.

Primo est magis explicandum, quinam sit ille occurso seu casus in quo agatur cum aliis de salute tua. Quando videlicet talis est affectus erga quodlibet horum hominum genus de quibus dictum est, ut propterea pecces, vel nimis eos amando vel ex nimio eorum amore, cultu, timore & aliis affectibus, nonnulli acquiescendo & consentiendo pravitati. Tunc manifestè salus animæ agitur, non modo quia peccas sed quia tale peccatum nisi maturè provideas ita est connaturale & proprium, ut vix agnoscas, vix respicias & convertaris, ac tandem percas. Nam præterquam quod regitur pio quodam respectu, nec fortè malum apparet; tanta est naturæ corruptæ in hac materia deceptio & fallacia, ut quod magis animus inveteretur in vitio, eo minus illud ientiat & doceat. Nolite credere

Mich. 7, amico, & nolite considerare in duce, ab ea qua dormit in sinu tuo, custodi claustra oris tui: quia si-

lius contumeliam facis Patri, & filia consurgit adversus matrem suam, & nurus adversus socrum suam, & inimici hominis domestici ejus. Hæc Propheeta, cum Christus Dominus; unde apparet, quale utrimque damonū imminet sive à filio, Patri: sive à patre, filii. Unde *Charies bellicus* dicitur à S. Hieronymo quod ex utraque parte vicissim impetat & vim faciat. Sicutaque agitur animæ salus & illius qui scandalizat, & qui scandalizatur, & qui est causa peccati, & qui causam in se admittit; *Scandalizabuntur & invicem tradent.*

At quale tandem remediū, ut sit opportunū & efficacē? Nēpe ut pater à filio, & filius à patre, ut dilectus à dilecto, amicus ab amico, frater à fratre, discipulus à magistro separentur, divellantur, discendantur, seu res ipsa commercio & contubernio: seu consuetudine seu affectu, quovis denique fiat modo, ita fiat ut jam affectu nihil prius indulgeatur, hoc est unicum & singulare remediū, sed nonne hoc crudele? Nonne hoc ipsum quod Christus Dominus affirmabat, *Nolite arbitrari quod venerim pacem mittere in terram, non veni pacem mittere sed gladium veni enim separare hominem adversus patrem suum & filium adversus matrem suam, &c.* Quidquid contra reclamat natura, quidquid sanguis opponat, quidquid affectus, pietas, & totus mundus objiciat. *Non dixit primum, inquit D. Chysofostomus sed quod difficilius gladium, asperitate Verborum excitans. Admirare tam aspera in tam miti Jesu.*

III. PUNCTUM.

SOLVM ergo pietatis genus est in hoc esse crudelem negotio.

Oportet nempe esse efficacem; nonne in id consensisti, ubi agitur animæ salus? At nonne efficacitas in hoc uno vertitur ut nullo modo affectui contra salutem indulgeatur? Ad hoc quid dicis, quid opponis nisi quia nimis hoc durum, nimis crudele? Fatendum est, crudele esse; sed non nimis, nec ita durum quin emolliiri possit alio præstantiori pietatis affectu, nempe Christi & salutis animæ. Nam, ut ait idem S. Hieronymus, *Facile rumpit hac vincula amor Christi & gebenna timor. Facile peccus obdurat mundo & emollit Christo, qui Christum loquentem audit. Qui amat patrem aut matrem plusquam me non est me dignus. Et qui non accipit crucem suam & sequitur me non est me dignus. Qui invenit animam suam perdet illam, & qui perdidit animam suam*

suam propter me, inveniet eam: Ubi rursus S. Hieronymus: *Amandi parentes & filii post Deum; quod si uterque amor servari non possit, odium in juos, pietas in Deum est.*

Dicitur odium sicut & crudelitas ratione videlicet efficacitatis, quæ talis est in effectu quasi si odium & crudelitas in affectu esset, cum tamen non desit pietas & mansuetudo, sed tale genus est pietatis ut sit odium & crudelitas. *Qui dixit patri suo, & matri suæ, nescio vos, & fratribus suis ignoro vos, & nescierunt filios suos. Magna crudelitas! At vide pietatem: Hi custo-*

dierunt eloquium tuum & pactum tuum servaverunt: iudicia tua, o Jacob, & legem tuam, o Israel. Hac amulare, in his esto; Audi Sapientem: A filiis tuis carve & à domesticis tuis attende. Audite me Magnates, & omnes populi, & Rectores Ecclesie auribus percipite. Filio & mulieri, fratri & amico non des potestatem super te in vita tua, & non dederis alii possessionem tuam ne forte poeniteat te. In omnibus operibus tuis præcellens esto; ne dederis maculam in gloria tua. Quam mundus vocat civilitatem & splendorem, divina Scriptura vocat maculam. Utri magis credes?

Eccles. 32. Ibid. 33.

FERIA QVARTA.

DE PERFECTA MORTIFICATIONE TRIPLICIS CONCUPISCENTIAE, IN HIS ETIAM CHRISTI DOMINI VERBIS COMPRÆHENSÆ.

Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum & proiice abs te.

Et si dextra manus tua; & si pes tuus te scandalizat, amputa illum.

Matth. 5. & 18. Marci 9.

VERITAS PRACTICA.

Quò minus Concupiscentiæ mortificabis, eò magis à Concupiscentia mortificaberis.

RATIO EST, Quia quò minus Concupiscentia per mortificationem ressecabis, eò plus semper supererit immortificatum & ressecandum.

Sed quò plus supererit Concupiscentia ressecandum, eò major eris in ea mortificanda labor & molestia: quod est magis à concupiscentia mortificari.

Ergo & quò minus Concupiscentia mortificabis, eò magis à Concupiscentia mortificaberis: Ac proinde cum à perfecta mortificatione nihil te magis deterreat quàm labor, discere minorem esse laborem in perfecta quàm in imperfecta; sicque excitare potius ad illam perfectam, quàm ab ea retraharis quòd sit perfectior,

I. PUNCTUM.

TRIPLEX concupiscentia quæ hic etiam designatur *oculo, manu & pede*, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ de qua S. Joannes in Epistola sua. Concupiscentia carnis per *manum* exprimitur, quæ est symbolum sensua-

litis prout communiter intelligitur illud Sapientis, *Manus in manu non erit innocens*; Et de *Prov. 11. impudica, expressè alius, Vincula sunt manus illius.* Concupiscentia oculorum ipso aperitè *oculo* declaratur de quo sic Ecclesiastes, *Non saturatur oculus visus*, id est cupiditas habendi nunquam expletur.

Deniq; superbia vitæ per *pedem* adumbratur, de quo *Psaltes: Non veniat mihi pes superbia,* id est motus seu affectus. Quod si pes ille venerit, si te manus si oculus scandalizaverint, si qui uno verbo triplicis hujus concupiscentiæ motus insurgant: statim reprimendi, & tam perfectè atque integrè mortificandi sunt, velut si ipse oculus erueretur, si pedes aut si manus amputarentur. *Mortificate membra vestra quæ sunt super terram, fornicationem, immunditiam, libidinem.* Concupiscentiam malam, hæc est securis ad radicem ponenda, nam *radix omnium malorum est cupiditas.* Hæc est arbor bona facienda & fructus ejus bonus, id est, ab ipsa radice progrediendum, aut arbor mala facienda & fructus ejus malus; alioquin nihil fiet.

Et quia difficultatis horror, ab illa perfecta mortificatione te plerumq; solet avertere; audi & expende veritatem propositam; *Quo minus Concupiscentia mortificabis tanto magis à concupiscentia*

Prov. 11.

Eccles. 7.

Eccles. 1.

Pf. 35.

Coloss. 3.

1. Tim. 6.

Matth. 12.